

ומשום כף, ואנשי קדש תהיון לי, אנשי קדש ודאי, אנשים שלו ממש.

והקדוש ברוך הוא אמר את זה, ועל זה זכו ישראל להקרא אחים לקדוש ברוך הוא, שכתוב (תהלים קכב) למען אחי ורעי וגו'. אחר כף נקראו קדש ממש, שכתוב (ירמיה ב) קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. קדש ולא אנשי קדש. משום כף כל אכליו יאשמו, וכתוב (ויקרא כב) וכל זר לא יאכל קדש. (שם) ואיש פי יאכל קדש בשגגה.

שנינו, ישראל נקראו קדש, ומשום שהם קדש אסור לאדם לקרא לחברו בשם גנאי ולא לכנות שם לחברו, וענשו גדול, וכל שפן בדברים אחרים. שנינו, פתוב (תהלים לד) נצר לשונך מרע וגו'. מהו מרע? שבגלל לשון הרע מחלות יורדות לעולם.

אמר רבי יוסי, כל מי שקורא לחברו בשם שאין בו ומגנה אותו, נתפס במה שאין בו. שאמר רבי חי' אמר רבי חזקיה, כל מי שקורא לחברו רשע, מוזידי'ם אותו לגיהנם, ויורדים לו ללחתי, פרט לאותם חצופים של התורה שמתר לאדם לקרא להם רשע.

אותו איש שקלל את חברו, עבר רבי ייסא, אמר לו, כמו רשע עשית. בא לפני רבי יהודה. אמר לו, רשע לא אמרתי לו, אלא פרשע, שפראה דכריו פרשע, ולא אמרתי שהוא רשע. בא רבי יהודה ושאל למעשה לפני רבי אלעזר. אמר לו, ודאי שלא

התחייב. מנין לנו? שכתוב (איכה ב) ה'ה ה' פאו'ב, ולא או'ב. שאם לא כף, לא נשאר מישראל גזעים בעולם. כמו זה, (שם א) ה'תה

ובגיני כף, ואנשי קדש תהיון לי, אנשי קדש ודאי, גוברין דיליה ממש.

וקודשא ברוך הוא אמר דא, (דף קכ"ב ע"א) ועל דא זכו ישראל לאתקרי אחים לקודשא ברוך הוא, דכתיב, (תהלים קכב) למען אחי ורעי וגו'. לבתר אקרון קדש ממש. דכתיב, (ירמיה ב) קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה, קדש ולא אנשי קדש, בגיני כף כל אכליו יאשמו, וכתיב, (ויקרא כב) וכל זר לא יאכל קדש. (ויקרא כב) ואיש פי יאכל קדש בשגגה.

תאנא, ישראל אקרון קדש, ובגין דאינון קדש, אסיר ליה לאינש, למקרי לחבריה בשמא דגנאי, ולא לכנאה שמא לחבריה, וענשיה סגי. וכל שפן במלין אחרנין. תאנא, כתיב (תהלים לד) נצור לשונך מרע וגו'. מהו מרע. דבגין לישינא בישא, מרעין נחתין לעלמא.

אמר רבי יוסי כל מאן דקרי לחבריה בשמא דלית ביה, וגני ליה, אתפס במה דלית ביה, דאמר רבי חי' אמר רבי חזקיה, כל מאן דקרי לחבריה רשע, נחתין ליה לגיהנם. ונחתין ליה לעלעזוי, בר אינון חציפין דאורייתא, דשרי ליה לאינש למקרי להו רשע.

ההוא גברא, דלייט לחבריה, אעבר רבי ייסא, אמר ליה פרשע עבדת. אתייה לקמיה דרבי יהודה, אמר ליה רשע לא קאמינא ליה, אלא כרשע, דאחזי מלוי כרשע, ולא אמינא דאיהו רשע. אתא רבי יהודה, ושאל לעובדא קמיה דרבי אלעזר, אמר ליה, ודאי לא אתחייב. מנלן. דכתיב, (איכה ב) ה'ה יי' פאו'ב, ולא או'ב. דאי לאו הכי, לא אשתאר מישראל

גזעין בעלמא. פגוונא דא, (איכה ב) ה'תה כאלמנה, ולא אלמנה, פאלמנה

כְּאַלְמְנָה, וְלֹא אֶלְמְנָה. כְּאַלְמְנָה שֶׁהֵלֵךְ בַּעֲלָהּ לְעֵבֶר הַיָּם וּמְחַכָּה לוֹ.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וּמִכַּאן מִשְׁמַע? מִשֵּׁם מִשְׁמַע, שֶׁהוּא עֵקֶר הַכֵּל, שְׁכַתוּב (יחזקאל א) וְעַל דְּמוּת הַכֶּסֶף דְּמוּת כְּמֵרָאָה אָדָם. וְלֹא מֵרָאָה אָדָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתוּב כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר וְגוֹ'. כְּתַפּוּחַ, וְלֹא תַפּוּחַ. כְּתַפּוּחַ, שֶׁנִּפְרָד בְּגוּנָיו, וּבְגוּנִים אַחֲזוּ הַדְּבָר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵלּוּ לֹא כַּאֲתָּ לְכָאן אֱלֵא לְשִׁמְעַ הַדְּבָרִים הַלְלוּ - דִּי.

שְׁנִינּוּ, כְּתוּב (זכריה יב) וְהָיָה הַנִּכְשֵׁל בְּיָוֵם הַהוּא כְּדוֹד. כְּדוֹד, וְלֹא דוֹד. כְּדוֹד שְׁאָמַר וְהָיָה בַּעֲנֵי הַכִּינּוּתִי לְבֵית יִי'. וְכְתִיב, (תהלים פו) כִּי עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי. וְהוּא הֵיךְ מְלַךְ עַל מַלְכִים וְהָיָה קוֹרָא לְעֲצָמוֹ כֶּף. אָמַר רַבִּי אַבָּא, אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא קָרָא לְהֶם כְּקִדְשׁ, אֱלֵא קִדְשׁ מִמֶּשׁ, שְׁכַתוּב קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לֵה', וּמִשּׁוּם כֶּף כָּל אֲכִלְיוּ יֵאָשְׁמוּ וְגוֹ'.

שְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַה רָאָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתַת דִּינִים לְיִשְׂרָאֵל אַחַר עֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת? אֱלֵא כֶּף שְׁנִינּוּ, מִצַּד הַגְּבוּרָה נִתְּנָה תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, מִשּׁוּם כֶּף צָרִיף לְתַת שְׁלוֹם בִּינֵיהֶם כְּדִי שֶׁתּוֹרָה תְּהִיָּה שְׁמוּרָה מִכָּל צְדָדִיָּה. שְׁאָמַר רַבִּי אַבָּא אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵינן הַעוֹלָם מִתְקַיְמִים אֱלֵא עַל דִּין, שְׁאֵלְמָלָא הַדִּין לֹא יַעֲמַד, וּמִשּׁוּם כֶּף הַעוֹלָם נִבְרָא כְּדִין וְהַתְקַיְמִים.

שְׁנִינּוּ, רַבִּי אַבָּא, כְּתוּב (ירמיה כא) דִּינּוּ לְבַקֵּר מִשְׁפָּט. וְכִי לְבַקֵּר וְלֹא בְּכָל הַיּוֹם? אֱלֵא לְבַקֵּר, טָרַם שְׂיֵאכְלוּ הַדִּינִים וְלֹא יִשְׁתּוּ, שְׁכָל מִי שֶׁדִּין דִּין אַחַר שְׁאָכַל וְשִׁתָּה, אֵינּוּ דִּין אֲמַת, שְׁכַתוּב (ויקרא יט) לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם. מַה זֶה עַל הַדָּם?

דְּאֲזִיל בַּעֲלָהּ לְעֵבֶרָא דִּימָא, וּמְחַכָּאת לִיה. אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וּמְחַכָּא מִשְׁמַע, מִהֶתֶם מִשְׁמַע, דִּהוּא עֵקֶרָא דְכֻלָּא, דְכְתִיב, (יחזקאל א) וְעַל דְּמוּת הַכֶּסֶף דְּמוּת כְּמֵרָאָה אָדָם. כְּמֵרָאָה אָדָם, וְלֹא מֵרָאָה אָדָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתִיב, (שיר השירים ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר וְגוֹ', כְּתַפּוּחַ וְלֹא תַפּוּחַ. כְּתַפּוּחַ: דְּמִתְפָּרְשָׁא בְּגוּוֹנוֹי, וּבְגוּוֹנֵין אֲתַאֲחַדָּא מְלָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵלּוּ לֹא אֲתִינָא הַכָּא אֱלֵא לְמִשְׁמַע מְלִין אֱלִין, דִּי.

הָאֲנָא כְּתִיב, (זכריה יב) וְהָיָה הַנִּכְשֵׁל בְּיָוֵם הַהוּא כְּדוֹד. כְּדוֹד, וְלֹא דוֹד. כְּדוֹד, דְּאָמַר, (דברי הימים א כב) וְהָיָה בַּעֲנֵי הַכִּינּוּתִי לְבֵית יִי'. וְכְתִיב, (תהלים פו) כִּי עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי. וְהוּא מְלַכָּא עַל מַלְפִין הָוָה, וְהָוָה קָרִי לְגֵרְמִיָּה הַכִּי. אָמַר רַבִּי אַבָּא, זְכַאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא קָרָא לוֹן כְּקִדְשׁ, אֱלֵא קִדְשׁ מִמֶּשׁ, דְכְתִיב קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִיִ', וּבְגִין כֶּף כָּל אֲכִלְיוּ יֵאָשְׁמוּ וְגוֹ'.

הָאֲנָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַאי קָא חָמָא קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא, לְמִיָּהב דִּינִין לְיִשְׂרָאֵל, בְּתַר עֶשֶׂר אֲמִירָן. אֱלֵא הַכִּי תְנִינָן, מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, אֲתִיָּהִיבַת אוֹרִיָּתָא לְיִשְׂרָאֵל. בְּגִינֵי כֶּף, בְּעָא לְמִיתָן שְׁלָמָא בִּינֵיהוּ, בְּגִין דְּאוֹרִיָּתָא תְּהָא נְטִירָא מִכָּל סְטֵרוֹי. דְּאָמַר רַבִּי אַבָּא אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לִית עֲלָמָא מִתְקַיְמָא, אֱלֵא עַל דִּינָא, דְּאֵלְמָלָא דִּינָא, לֹא מִתְקַיְמָא. וּבְגִין כֶּף עֲלָמָא כְּדִינָא אֲתַבְּרִי, וְאֲתַקְיִים.

הָאֲנָא, רַבִּי אַבָּא, כְּתִיב (ירמיה כא) דִּינּוּ לְבַקֵּר מִשְׁפָּט. וְכִי לְבַקֵּר, וְלֹאוּ בְּכָל יוֹמָא. אֱלֵא לְבַקֵּר, עַד לֹא יִכְלוּן דִּינִין, וְלֹא יִשְׁתּוּן, דְּכָל מָאן דְּדָאִין דִּינָא בְּתַר דְּאָכַל וְשִׁתָּה, לֹאוּ דִּינָא דְקָשׁוּט הוּא, דְכְתִיב, (ויקרא יט) לֹא תֹאכְלוּ